

**Απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής
σχετικά με το Προσχέδιο Νόμου για την οργάνωση της Ανώτατης Παιδείας
του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων**

Η Γ.Σ. του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής του Παντείου Πανεπιστημίου, αφού μελέτησε και συζήτησε το προσχέδιο νόμου για τα Α.Ε.Ι. του Υπουργείου Παιδείας στη συνεδρίαση της 11/7/2011, κατέληξε στην ακόλουθη ομόφωνη απόφαση.

Το συγκεκριμένο κείμενο κρίνεται ως απαράδεκτο καταρχήν γιατί εκκινεί από μια αφετηρία πλήρους απαξίωσης του ρόλου και του έργου του σημερινού ελληνικού Πανεπιστημίου και δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αποτελέσει βάση για τη λειτουργία των ΑΕΙ για τους ακόλουθους λόγους:

1. Καταργεί την συνταγματικά κατοχυρωμένη αυτοδιοίκηση των πανεπιστημίων, παύονται οι εκλεγμένες διοικήσεις τους και καταλύεται η εσωτερική δημοκρατία και λογοδοσία του πανεπιστημίου στο βαθμό που η διοίκηση του πανεπιστημίου παραδίδεται πλήρως και χωρίς θεσμικά αντίβαρα σε εξωτερικούς παράγοντες ενός παντοδύναμου Συμβουλίου με διαδικασίες που ενέχουν μεγάλο κίνδυνο συναλλαγής και αδιαφάνειας, ελέγχου από εξωπανεπιστημιακά κέντρα εξουσίας και επικράτησης ομάδων συμφερόντων.
2. Οι υπερεξουσίες μη-αιρετών αλλά διορισμένων Πρυτάνεων και Κοσμητόρων στα Πανεπιστήμια ακυρώνουν στην πράξη την ισότιμη και δημοκρατική συμμετοχή των μελών ΔΕΠ στις πανεπιστημιακές διαδικασίες σε όλα τα επίπεδα λήψης αποφάσεων, καταργείται η δημοκρατική νομιμοποίηση και λογοδοσία των οργάνων και ακυρώνεται κάθε συμμετοχή των συνιστωσών της πανεπιστημιακής κοινότητας (διοικητικοί, φοιτητές) στις υποθέσεις του πανεπιστημίου. Συνάμα καθιστά τη διοίκηση των πανεπιστημίων αναποτελεσματική, διδαλώδη και προβληματική ως προς τη λήψη και εφαρμογή των αποφάσεων στην ακαδημαϊκή κοινότητα.
3. Αλλοιώνει τη φύση των ακαδημαϊκών σπουδών μέσω της εισαγωγής ταχύρυθμων προγραμμάτων κατάρτισης μεταλυκειακού χαρακτήρα στο Πανεπιστήμιο που οδηγούν τόσο σε απαξίωση της πανεπιστημιακής παιδείας συνολικά όσο και σε υποβάθμιση των επαγγελματικών προσόντων των φοιτητών, υποσκάπτει δε τη συνοχή και την αυτοτέλεια των γνωστικών αντικειμένων και των αντίστοιχων πτυχίων καταργώντας τα Τμήματα ως βασική ακαδημαϊκή και διοικητική μονάδα και εισάγοντας την προβληματική έννοια της «ομάδας διδασκόντων» και την ασαφή λειτουργία μιας Σχολής – ομπρέλας πολλών και ετερογενών αντικειμένων. Η Γ.Σ. ανησυχεί ότι οι νέες ρυθμίσεις θα πλήξουν ιδιαίτερα τις ήδη υποβαθμισμένες σπουδές στους χώρους των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών και τα αντίστοιχα ιδρύματα που τις υπηρετούν.
4. Μεταβιβάζει σε ανεξάρτητη αρχή εταιρικού τύπου την υποχρέωση της πολιτείας για τη χρηματοδότηση των Πανεπιστημίων και την παροχή δημόσιας και δωρεάν παιδείας που οδηγεί στη μετατροπή του Πανεπιστημίου σε Ανώνυμη Εταιρεία και εισάγει καθοριστικά το ρόλο της αγοράς και της επιχειρηματικής αποτελεσματικότητας και ανταποδοτικότητας στη διοίκηση και τη χρηματοδότηση των πανεπιστημίων. Παράλληλα ανησυχούμε ότι η φιλοσοφία που διέπει το συγκεκριμένο προσχέδιο νόμου

όσο και οι πρόσφατες μεγάλες περικοπές των προϋπολογισμών των πανεπιστημίων θα επιβαρύνουν σημαντικά στο μέλλον τους φοιτητές / φοιτήτριες και τις οικογένειες τους (περικοπή παροχών, συγγράμματα, δίδακτρα κλπ) καθιστώντας τις πανεπιστημιακές σπουδές για τους οικονομικά ασθενέστερους από δύσκολες έως ανέφικτες.

5. Τα εκλεκτορικά σώματα αντικαθίστανται από ολιγομελείς «επιτροπές επιλογής» από καθορισμένη λίστα εκλεκτόρων, γεγονός που τα καθιστά ευάλωτα σε χειραγώγηση και σε πελατειακές σχέσεις και εκτιμούμε ότι ο νόμος κινείται γενικά προς την κατεύθυνση της ανασύστασης της εξουσίας της καθηγητικής «έδρας», της άρσης της μονιμότητας και της κατάργησης κάθε δημοκρατικού ελέγχου μέσω της μετατροπής των μελών Δ.Ε.Π. σε απλούς υπαλλήλους του ιδρύματος. Επιπλέον οι συνεχείς και πολλαπλές αξιολογήσεις των διδασκόντων με αγοραία κριτήρια έχουν ως στόχο την πειθάρχηση, τον εκφοβισμό, την ανασφάλεια και τον έλεγχο της ερευνητικής και διδακτικής τους δραστηριότητας, αποσυνδέοντας το ένα από το άλλο και εκχωρώντας την διογκούμενη διδασκαλία σε συμβασιούχους «εντεταλμένους διδασκαλίας» με ελαστικές, χαμηλόμισθες και προσωρινές σχέσεις εργασίας, την ίδια στιγμή που η συρρικνούμενη έρευνα συνδέεται άμεσα με τη χρηματοδότηση από τον ιδιωτικό τομέα και όχι από το κράτος
6. Απειλεί με κατάργηση/συγχώνευση Πανεπιστημίων, Τμημάτων και γνωστικών αντικειμένων χωρίς κανένα στρατηγικό σχεδιασμό και συζήτηση και με μόνο γνώμονα τη λογική των απανταχού περικοπών και θέτει υπό κατάργηση την έννοια του πανεπιστημιακού ασύλου απαλείφοντας κάθε αναφορά σε αυτό.
7. Συνολικά το προσχέδιο στερείται κάθε ακαδημαϊκού οράματος και εξαντλείται σε μια σειρά αποσπασματικών γραφειοκρατικών ρυθμίσεων που στην πλειοψηφία τους αποτελούν άκριτη συρραφή από διεθνή μοντέλα ιδιωτικών κατά βάση ιδρυμάτων, τα οποία θα οδηγήσουν στη χειραγώγηση και την κηδεμόνευση των ΑΕΙ και στην υποταγή τους στις ανάγκες της αγοράς, γεγονός που καταργεί τον κοινωνικό, παιδαγωγικό και κριτικό ρόλο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Επειδή πάγια θέση της Γ.Σ. του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής είναι η υπεράσπιση της Δημόσιας Δωρεάν Εκπαίδευσης και σε συνδυασμό με όλα τα παραπάνω και με την ήδη δραματική περικοπή της χρηματοδότησης και τον οικονομικό στραγγαλισμό των πανεπιστημίων και των πιστώσεων για την έρευνα, οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι το προσχέδιο νόμου πρέπει να απορριφθεί ως βάση οιασδήποτε συζήτησης γύρω από το ρόλο και το μέλλον των Α.Ε.Ι., το οποίο εκτός των άλλων κρίνεται και ως πρακτικά ανεφάρμοστο στο βαθμό που οι μεταβατικές διατάξεις (που δεν συγκεκριμενοποιούνται) θα προκαλέσουν τεράστιο και μακροχρόνιο πρόβλημα στη λειτουργία των πανεπιστημίων. Η Γ.Σ. του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής καλεί την κυβέρνηση να αποσύρει το εν λόγω νομοσχέδιο στην προοπτική ενός πραγματικού, δημοκρατικού και αδέσμευτου διαλόγου για τα προβλήματα και το μέλλον της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και καλεί όλη την πανεπιστημιακή κοινότητα να αντιδράσει έντονα και να κινητοποιηθεί άμεσα προς τη κατεύθυνση της υπεράσπισης των θεμελιωδών αρχών της δημοκρατικής λειτουργίας των Πανεπιστημίων, της υπεράσπισης της αυτοδιοίκησης και της επαρκούς χρηματοδότησης τους και την αποτροπή της υποταγής τους στους νόμους της αγοράς και την κηδεμονία του Υπουργείου Παιδείας.